

VO OP NIVEAU

Scholing

Overgang van PO naar VO

Carine Grootenboer

Herkenbaar?

...JA, KIJK ES, IK WIL
BEST WEL GELOVEN
DAT SOPHIËTJETHUIS
DE PRACHTIGSTE
DINGEN TEKENT...

...MAAR HIER OP
SCHOOL KOMT ZE
NIET VEEL VERDER
DAN DIT...

...MAAR ZE IS HIER
WEL HARTSTIKKE
GELUKKIG...

...DUS MIJN IDEE IS:
GEWOON NIKS AAN
DOEN...

Opmerkingen vanuit de praktijk....

- Als mijn leerling in de klas niets opvallends laat zien en nog steeds fouten maakt in het gewone werk, dan ga ik hem geen uitdaging aanbieden.
- Wanneer mijn leerling geen gegevens kan laten zien van een IQ test waarop 130 of hoger wordt gescoord, is het geen hoogbegaafde.
- Mijn leerling zegt dan wel dat hij de som begrijpt maar hij kan de stappen naar het antwoord niet opschrijven. Hoezo slim?
- Mijn leerling gaat na elke toets in discussie en is het niet eens met de puntentelling of met de foutief gescoorde antwoorden. Zij denkt het altijd beter te weten!
- Mijn leerling wil geen verdieping of uitgedaagd worden.

Portretten van 3 hoogbegaafde leerlingen

<https://www.youtube.com/watch?v=1dMnMXjW3FU>

Herkenbaar?

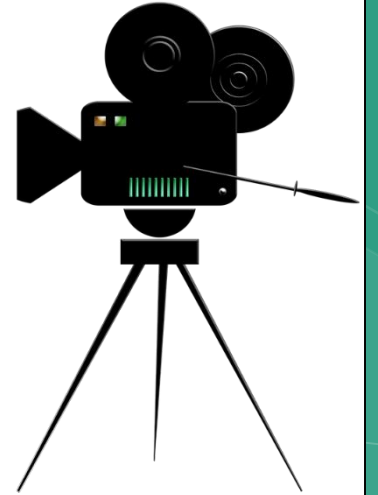
Wat kun je een HB leerling mee geven?

- Oefenen in het maken van een mindmap
- Maken van een werkstuk volgens duidelijke structuur/opbouw
- Oefenen in EF(plannen&organiseren, agendagebruik, huiswerk)
- Leerstrategieën helpen ontwikkelen en vaardigheden zoals aantekeningen maken, oefenen in instructie te volgen, stappen opschrijven bij uitwerkingen.
- HB leerling moet *leren leren* en (leren)herhalen en ervaren dat dit tijd kost!
- Kritisch eigen werk nakijken (metacognitie).
- Nog meer?

Overgang van PO naar VO: gesprek Tijn en Roland

<https://youtu.be/DhkeBqIhjZ0>

- Wat doen ze in het VO wel? Wat zijn jullie ervaringen?
- Insteken op een hoger niveau (zône van naaste ontwikkeling)
- Mentoraat (mentor als coach)
- Differentiëren docenten op eigen vakgebied
- Extra vakken of plusaanbod/ science/onderzoeksopdrachten
- Info bij Ondersteuningsteam neerleggen > begeleiding
- Afspraak om binnen X weken te evalueren over hoe het met de HB leerling gaat.
- Loop een dag mee op het VO > geef tips aan de mentor over de HB leerling
- Spreek naar elkaar verwachtingen uit over afstemming leerling PO > VO.

Hoe kan HB leerling talenten verder ontwikkelen?

- Leerlingen met kenmerken van hoogbegaafdheid hebben ook instructie en begeleiding nodig dus niet uitgaan van “het is fijn dat je zo slim bent want dan kun je makkelijk leren”
- Er moet goed gekeken worden naar de *onderwijsbehoeften* en het *ontwikkelpotentieel* van de leerling
- Welke scholen in de buurt en wat hebben ze te bieden?
- Docenten kunnen echt het verschil maken!

> *Het is wel belangrijk om schoolspecifiek advies te geven!!* <

<http://www.hb-in-ontwikkeling.nl/documents/ppt/Talent%20in%20ontwikkeling.ppsx>

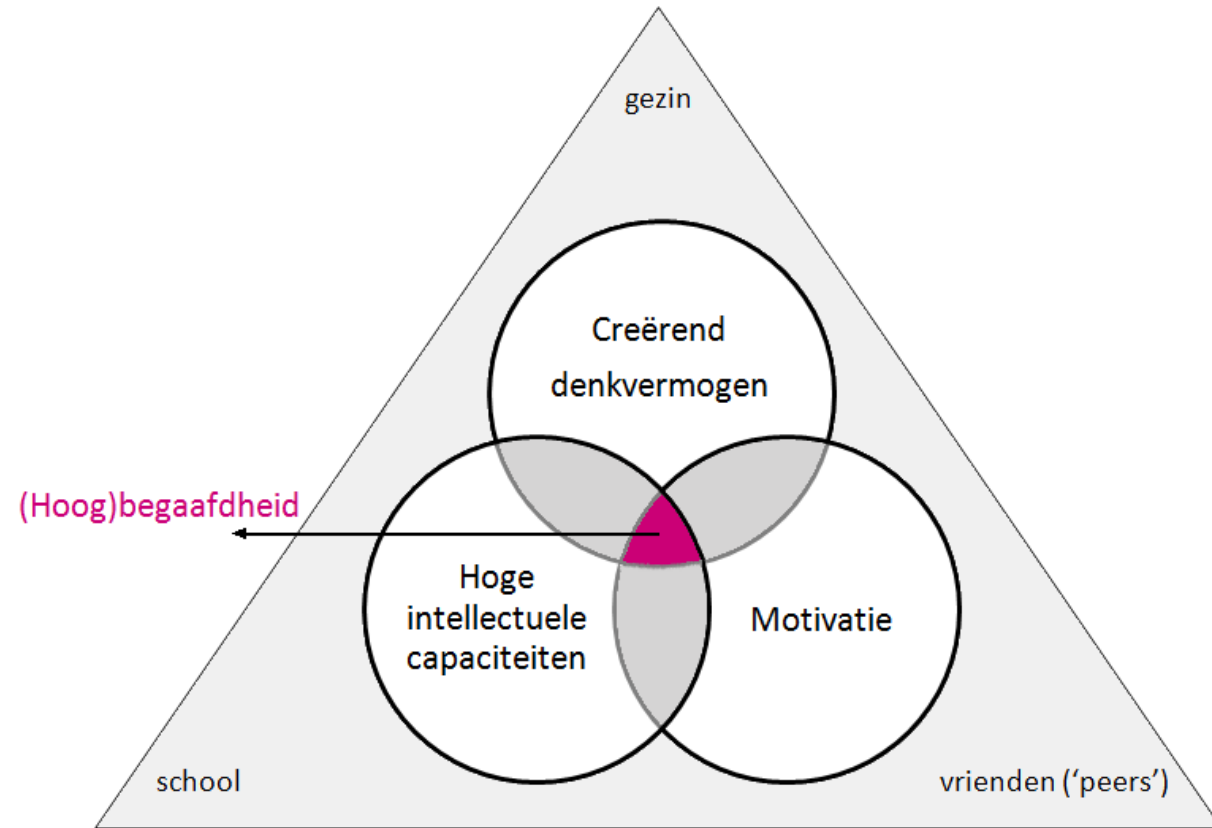
Achtergrondinfo voor mentorgesprek met de hoogbegaafde leerling in het VO:

- Erkenning en herkenning geven 'wij zien jou' en 'je mag anders of bijzonder zijn' vanuit de wetenschap dat het net even anders gaat bij HBers en dat er meer leerlingen zijn 'zoals jij',
- Vragen naar hoe dit is voor de HB- leerling; hoe beleeft de leerling school?
- Niet eerst mee laten draaien met het reguliere aanbod voordat er iets specifiek aangeboden wordt,
- Leerling moet door de leerkuil zijn gegaan (op basisschool) om aan te kunnen geven > wat heb ik nodig/ waar loop ik tegenaan?
- Leerling moet weten bij wie hij terecht kan en wanneer en met wie plan(ning) gemaakt kan worden en door wie hij/zij gevolgd wordt,
- Duidelijk maken "het is saai" maar sommige dingen moeten wel want
- Leerling moet realistisch beeld krijgen van school, van leren, van omgeving, etc
- HB leerling vindt niet automatisch gelijkgestemden (peers) in nieuwe omgeving

Model Renzulli

Meerfactorenmodel (Mönks, 1985)

Kieboom

Intellectuele
Capaciteiten

Motivatie

Perfectionisme

Rechtvaardigheids
gevoel

Cognitieve luik
(denken)

Zijnsluik
(voelen)

Creativiteit

Hoog Sensitiviteit

Kritisch ingesteld
zijn

Embodio's (barrières & valkuilen)

Warme overdracht. Hoe dan?

- Hoe gaat dat nu? Wat wordt er al gedaan?
- Intakeformulier met uitgebreide (probleem)beschrijving HB leerling naar toelatingscommissie
- Persoonlijk overleg IB-er en leerlingondersteuner VO.
- Intakegesprek en kennismaking vòòr de zomervakantie met coördinator, leerlingondersteuner, mentor/ eventueel afdelingsleider(wanneer de plaatsing in afdeling nog niet vast staat), ouders en leerling zelf.
- Afspraken over persoonlijke leerdoelen (Cambridge Engels, deelname plusuur of science- opdrachten, etc)
- De leerling heeft het nodig om gezien te worden én serieus genomen te worden in WIE hij is en WAT hij/zij nodig heeft.....welke ontwikkelingsmogelijkheden zijn er of kunnen we creëren voor deze leerling?

Objectieve informatie

- De afname van een intelligentietest biedt ook de mogelijkheid om onderpresteerders op het spoor te komen; niet opvallend goed presterende leerling met een hoge score op de IQ test.
- informatie over de zwakke en sterke kanten van de leerling en de opbouw van de intelligentie (testverslag).
- En verder:
- Informatie over de schoolloopbaan, evt SVL, onderwijsaanpassingen en begeleiding op de basisschool, eventueel VWL bij versnelling, resultaten CITO- LOVS, eind CITO score.

Subjectieve informatie

- taalgebruik
- kennis
- vroege ontwikkeling
- gedrag thuis

Informatie vanuit de ouders:

- Bij invulling van een VWL (CBO, Nijmegen) die vanaf groep ½ gebruikt kan worden, is er al specifieke informatie over de gezinssituatie van de leerling beschikbaar.
- Er kan al hoogbegaafdheid zijn vastgesteld en de ouders benaderen gericht een school voor voortgezet onderwijs om passend onderwijsaanbod te waarborgen.
- Ouders brengen bij de aanmelding een vermoeden van hoogbegaafdheid in maar vinden dat dit in de basisschoolperiode niet of onvoldoende is onderkend.
- Ouders geven signalen af van mogelijk onderpresteren.
- Ouders geven informatie over bepaalde kenmerken van hun kind (Webb ea, 2020)
- Ouders denken mee of hun kind wel tot zijn recht zal komen op een Stedelijk Gymnasium of Montessori of HAVO/VWO of....

